

स्थानीय राजपत्र

बुद्धशान्ति गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: २

माग : २

कार्यविधि संख्या (३)

समाबाट पारित मिति: २०७५/१०/२८

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

गाउँसम्बाट जारी बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको
परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५

आज्ञाले,
छविलाल खतिवडा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना :

नेपालको संविधान, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ तथा संयुक्त राष्ट्र संघले पारित गरी नेपाल सरकारले हस्ताक्षर समेत गरिसकेको अपाङ्गता भएका अधिकार सम्बन्धि महासम्बिधि -२००६ (Convention on the Rights of person with Disabilities (CRPD)) को उद्देश्य, मर्म र भावना बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि बनाउन बाझनिय भएका व्यक्तिको अधिकार ऐन २०७४ को दफा ६९ ले दिइको अधिकार प्रयोग गरि बुद्धशान्ति गाउँपालिकाले देहायको कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम प्रारम्भ :

- क. यस कार्यविधिको नाम "अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय -पत्र वितरण कार्यविधि-२०७५" रहेको छ ।
ख. यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

- क. "ऐन" भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ (पहिलो संसोधन २०७५) समेत सम्फतु पर्दछ ।
ख. "नियमावली" भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धि ऐन २०७४ अनुसारको नियमावली सम्फतु पर्दछ ।
ग. "गाउँपालिका" भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिका लाई सम्फतु पर्दछ ।
घ. "वडा कार्यालय" भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको वडा कार्यालय सम्फतु पर्दछ ।
ड. "समन्वय समिति" भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५) को दफा ४२ बमोजिमको स्थानीय समन्वय समिति सम्फतु पर्दछ।

परिच्छेद-२

उद्देश्य र मापदण्ड

३. उद्देश्य:

यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन्।

- क. विभिन्न प्रकारका अपाङ्गता भएका नेपाली नागरिकहरूको लागि योजना निर्माण गर्न र स्थानीय तह देखी नै विभिन्न प्रकृतिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको वर्गीकृत लगत राख्न सहज तुल्याउने ।
ख. अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन र अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि अन्तराष्ट्रिय महासम्बिधि २००६ (CRPD) मा नेपाल सरकारले जनाएको प्रतिबद्धता बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकताको आधार मा सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराउन सहज बनाउने ।
ग. अपाङ्गताको प्रकृति, वर्गीकरण र अवस्थाका आधारमा सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराउन सहज बनाउने ।
घ. अपाङ्गताको प्रकृति, वर्गीकरण र अवस्थाका आधारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिले पाउने सेवा, सुविधा र अवसरको प्राथमिकीकरण गर्न सहयोग गर्ने ।

४. परिचय-पत्र वितरणका मापदण्ड देहाय बमोजिम रहेका छन्:

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐनको अनुसुचीमा प्रकृतिका आधारमा अपाङ्गतालाई १० (दश) प्रकारमा वर्गीकरण गरिएको छ । अपाङ्गता भएका व्यक्ति अधिकार सम्बन्धि ऐनको अनुसुचीमा उल्लेखित गाउँभौतिकता आधारमा गरिएको अपाङ्गताको वर्गीकरण गरी देहायका चार समूहका परिचय-पत्र वितरण गरिने छ :

- क. पूर्ण असक्त अपाङ्गता: तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरूलाई "क" बर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराईनेछ जुन रातो रंगको पृष्ठभूमीमा जारी गरिनेछ ।
१. व्यक्तिको शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी प्रणालीहरूमा भएका क्षति र उसले ल्याएको कार्यगत विलनको

- अवस्था असाध्ये कठिन हुने व्यक्ति,
२. सामान्य भन्दा सामान्य दैनिक क्रियाकलापहरू पनि स्वयं गर्न नसक्ने र अनय व्यक्तिको सहयोग आवश्यक पर्ने, तीव्र बौद्धिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, तीव्र रूपमा अटिज्म प्रभावित व्यक्ति, पूर्ण रूपमा श्रवणदृष्टि विहिन व्यक्तिहरू,
  ३. दुई वा सो भन्दा बढी प्रकृतिका शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धि क्षति भई सवैजसो दैनिक क्रियाकलापहरू अन्य व्यक्तिकै सहयोगमा गर्नुपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरू ।
  ४. निरन्तर रूपमा सघन हेरचाह (स्यहार सुसार) को आवश्यक परिरहने शारीरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा मनासामाजिक अपाक्त वा मनासामाजिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू ।
- ख. अति अशक्त अपाङ्गता: तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरूलाई 'ख' वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराईनेछ जुन निलो पृष्ठभूमिमा जारी गरिने छ ।
१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धि क्षति वा बिचलन भएतापनि निरन्तर वा अधिकांश समय सहयोगी, दाभाषे वा मानव पतनप्रदर्शक आदीको सहयोगमा आफ्नो दैनिक क्रियाकलापहरू लगायत हिड्डुल र संचाई गर्न कठिनार्य हुने व्यक्तिहरू,
  २. मस्तिस्क पक्षघात, मेरुदण्डमा चोटपटक वा पक्षघात, हेमोफिलिया, मांसपेशी सम्बन्धी समस्या वा विचलन लगायत अन्य विभिन्न कारणले शरीरको ढाड, शात, गोडा, कम्मर आदीले काम गर्न नसकी दैनिक आवागमनको लागि हिवलचियर प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरू,
  ३. दुवै हात कुमदेखी वा पाखुरा मुनी पुरै नचल्ने वा गुमाएका, विभिन्न कारणले दुवै हात र गोडा गुमाएका वा नचल्ने, कम्मर भन्दा मुनीको भाग गुमाएका वा नचल्ने, दुवै गोडा पूर्ण क्रियाशील नभई बैसाखीको प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरू,
  ४. दृष्टि विहिन र पूर्ण दृष्टिविहिनको परिभाषा अन्तर्गत पर्ने व्यक्तिहरू,
  ५. संचारको लागि निरन्तर दोभाषे आवश्यक पर्ने पूर्ण रूपमा कान सुन्न नसक्ने (बहिरा), दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरू स्वयं गर्न नसक्ने, सिकाईमा स्वयं गर्न नसक्ने, सिकाईमा समस्या भएका बौद्धिक अपाङ्गता वा अटिज्म भएका व्यक्तिहरू, निरन्तर अरुको सहयोग लिइरहनुपर्ने बहुअपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू ।
- ग. मध्यम अपाङ्गता : तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरूलाई 'ग' वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराईनेछ पहेलो पृष्ठभूमीमा जारी गरिनेछ ।
१. कृतिम अङ्ग, क्यालिपर, बिशेष प्रकारका जुता जस्ता सहायक सामाग्रीको प्रयोगबाट सामान्य हिड्डुल गर्नसक्ने,
  २. विभिन्न कारणले धुँडामुनीको अङ्गमा मात्र प्रभाव तर सहायक सामाग्रीको प्रयोग नगरी पनि सामान्य हिड्डुल गर्न सक्ने ।
  ३. कुम वा पाखुरा भन्दा मुनी एक हात गुमाएका वा हात नचल्ने वा हतले गर्ने काम गर्न नसक्ने,
  ४. दुवै हातको हत्केला भन्दा मुनीका कम्तीमा बुढी औला र चोरी औला गुमाएका,
  ५. दुवै गोडा कुकुच्चा भन्दा मुनीको भाग नभएका तर सामान्य हिड्डुल गर्न सक्ने,
  ६. मेरुदण्डमा सम्स्या भई ढाड कुप्रिएको,
  ७. सिकाईमा ढिलाई भएका दैनिक क्रियाकलाप स्वयं गर्न सक्ने बौद्धिक अपाङ्गता र अटिज्म भएका व्यक्तिहरू,
  ८. श्रवण यन्त्रको प्रयोगबाट वा दुलो आवाज मात्र सुन्नु सक्ने सुस्तश्रवण व्यक्तिहरू,
  ९. शल्यक्रियाबाट स्वरयन्त्र फिकी घाँटीको नलीबाट मात्र बोल्नुपर्ने अवस्था भएका व्यक्तिहरू,
  - १०.ओठ तालु फाटेको कारण बोली अस्पस्ट भएका व्यक्तिहरू,
  ११. बाल्दा अडिकिने, शब्द वा अक्षर दाहोन्याउने समस्या तीव्र भएका भक्भके व्यक्तिहरू,
  १२. तीन फिट भन्दा मुनीका होचापुङ्का व्यक्तिहरू,
  १३. चस्मा र श्रवणयन्त्र दुवै प्रयोग गर्ने श्रवणदृष्टि विहिन व्यक्तिहरू, लेन्स वा बम्यग्रीफायरको प्रयोगबाट मात्र पढ्न सक्ने न्यून दृष्टियुक्त व्यक्तिहरू,
  १४. अनुवशीय रक्तश्वाव (हेमोफेलिया) सम्बन्धि समस्या भई दैनिक हिड्डुलमा कठिनाई हुने व्यक्तिहरू,
  १५. मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू ।
- घ. सामान्य अपाङ्गता: तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरूलाई '(घ)' वर्गको परिचय पत्र उपलब्ध गराईनेछ जुन सेतो पृष्ठभूमीमा जारी गरिनेछ ।
१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धि सामान्य विचलन भएका तर दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरू स्वयं सम्पादन गर्न सक्ने ।
  २. हात वा खुद्दा केही छोटो भएका, एक हातको हत्केला भन्दा मुनी नचल्ने वा गुमाएका, एक हातको हत्केला भन्दा मुनीका कम्ती बुढी औला गुमाएका वा दुवै हातको हत्केला मुनीका कम्तिमा बुढी औला र चोरी औला भएका व्यक्तिहरू,

३. ठूलो अक्षर पढनेसक्ने च्यून दृष्टियुक्त व्यक्तिहरू,
४. दुवै गोडाको सबै औलाका भागहरू नभएका,
५. श्रवणयन्त्र लगाई ठूलो आवाज सुन्ने तर बोली स्पस्ट भएका सुस्त श्रवण व्यक्तिहरू,

परिच्छेद-३

परिचयको पत्र ढाँचा र समन्वय समिति

५. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचय ढाँचा देहाय वमोजिम हुनेछः

परिभय पत्र वाहक व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण स्पस्ट हुने गरी नागरिकताको प्रमाण पत्रको ढाँचामा यस कार्यविधिको अनुसुची २ बमोजिम एकापट्टी नेपाली भाषामा र अर्कापट्टी अग्रजी भाषामा लेखिएको माथी दफा ४ मा उल्लेखित मापदण्ड अनुसार एक पृष्ठको परिचय- पत्र गम्भीयता आधारमा गरिएका चार वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई चार फरक रङ्गमा उपलब्ध गराईने छ ।

६. समन्वय समिति सम्बन्धि व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछः

- क. गाउँउपालिकाको उपाध्यक्ष
- ख. गाउँउपालिकाको महिला सदस्य मध्येबाट गाउँउपालिकाले तोकेको महिला सदस्य
- ग. गाउँउपालिका भित्रका माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक वा स्रोत व्यक्ति मध्येबाट गाउँउपालिककाको अध्यक्षले तोकेको व्यक्ति
- घ. गाउँउपालिकाको अध्यक्ष वा कार्यपालिकाको प्रमुखले तोकेको स्थानीय स्वास्थ्य चौकी वा अस्पतालको चिकित्सक
- ङ. स्थानीय प्रहरी प्रमुख
- च. अपाङ्गता भएका व्यक्तिको हक, हित र संरक्षणको क्षेत्रमा स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ संस्थाहरू मध्येबाट गाउँउपालिकाको प्रमुखले मनोनित गरेको संस्था प्रतिनीधि
- छ. गाउँउपालिका र नगरपालिका भित्रका अपाङ्गता भएका व्यक्ति मध्येबाट समन्वय समितिले मनोनयन गरेको एक जना महिला सहित तनि जना
- ज. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका स्थानीय स्तरमा रहेका सम्बन्धित विषय हर्ने कार्यालयको प्रमुख
- झ. गाउँउपालिकाको उपाध्यक्षले तोकेको गाउँउपालिकाको कर्मचारी

संयोजक
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य

परिच्छेद -४

परिचय पत्र वितरण

७. परिचय पत्र वितरण प्रक्रिया देहाय वमोजिम हुनेछः

- क अपाङ्गता भएका व्यक्तिको स्थाई ठेगाना भएको स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा अपाङ्गता भएका व्यक्ति स्वयं निजका अभिभावक वा संरक्षकले अनुसुची १ वमोजिमको ढाँचामा परिचय-पत्र प्राप्तिका लागि सबै पुष्ट्याई गर्ने कागजातहरू २ प्रति समावेश गरी निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- ख. दरखास्तमा आफ्नो नाम,स्थाई ठेगाना ,उमेर ,अपाङ्गता खुलेको लिखित प्रमाणित प्रतिलिपि,पासपोर्ट साईजको (सम्भव भएसम्म अपाङ्गता देखिने गरी खिचिएको) फोटो ,असक्तताको गाम्भिरअवस्था र शरीरका अंगहरूले गर्ने काममा आएको समस्या वा दैनिक त्रियाकलापमा हुने सिमितताको विवरण संलग्न हुनुपर्नेछ । यस प्रयोजनको लागि जन्मदर्ता प्रमाण-पत्र वा जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा वा शैक्षिक योग्यताको प्रमाण-पत्र वा मतदाता परिचय-पत्र वा जि.प्र.का.मा दर्ता भएका अपाङ्गता सम्बन्धि कार्य गर्ने संघसंस्थाले गरेको सिफारिस मध्ये कुनै एक वा यस्तै बिश्वस्त हुन सक्ने आधारमा दिने अन्य प्रमाणित लिखितलाई आधार मानिने छ ।
- ग. रित पुर्गी आएको निवेदनमा वडा कार्यालयले निवेदन प्राप्त भएको मितिले बढीमा ३ दिनभित्र निबेदकले पेश गरेको कागजातको एक प्रति कार्यालयमा राखि वडा कार्यालयको सिफारिस सहित एक प्रति गाउँउपालिकामा पठाउनु पर्दछ ।
- घ. सम्बन्धित व्यक्तिले पेश गरेको निवेदन उपर कुनै कागजात वा प्रमाण नपुर्गी परिचय-पत्रका लागि सिफारिस गर्न उपयुक्त नदेखिएमा सो ब्यहोरा निबेदकलाई ३ दिन भित्र जानकारी दिनुपर्ने छ ।

- ड. वडा कार्यालयले सिफारिस गर्न नसकिने भनी दिएको जानकारी निबेदकलाई चित्त नबुझे सुचना पाएको १५ दिन भित्रमा सम्बन्धित स्थानीय तह समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।
- च. यसरी प्राप्त भएको निवेदन समेत समावेश राखि स्थानीय समन्वय समितिको बैठकमा पेश गर्नु पर्दछ । निवेदकले पेश गरेका कागजात र अन्य सम्बाय तथ्य प्रमाणका आधारमा निजले परिचयपत्र पाउने देखियो भनि स्थानीय समन्वय समितिले सिफारिस गरेमा निजलाई परिचय-पत्र वितरण गरी त्यसको जानकारी निबेदक तथा वडा कार्यालयलाई समेत दिनु पर्दछ ।
- छ. परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्न कुनै कठिनाइ परेमा वडा कार्यालयले चिकित्सक /बिशेषज्ञ वा अपाङ्गता भएका व्यक्तिका संस्थाका प्रतिनीधिसंग राय परामर्श लिन सक्ने छ ।
- ज. सामान्यतया अपाङ्गता भएका व्यक्ति व्यक्ति स्वयंले आफ्नो परिचयपत्र बुझिलिन नसक्ने भएमा वडा कार्यालयको सिफारीसमा परिवारका सदस्य, संरक्षक वा निजको बसोबास गर्ने स्थानीय निकायका पदाधिकारीले निजलाई बुझाउने गरी बुझिलिन सक्ने छन् ।
- झ. परिचय-पत्र प्राप्त व्यक्तिहरूको वर्गीकृत लगत स्तानीय तहले कम्प्यूटराईकज गरी आफ्नो कार्यालयमा राखी चौमासिक रूपमा प्रदेश र संघको सम्बन्धित मन्त्रालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- ञ. समन्वय समितिले परिचयपत्र दिन भनी ठहर गरेका व्यक्तिलाई स्थानीय तहको कार्यालयले अनुसुची-२ बमोजिमको परिचय -पत्र (अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई) निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- ट. परिचय-पत्रमा गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको हस्ताक्षर हुनेछ । प्रचलित कानुनको अधिनमा रही अन्य अधिकृत कर्मचारीलाई समेत अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- ठ. प्रत्यक्ष रूपमा देखिने वा अवलोकन गर्ने सकिने शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षतिको हकमा परिचय-पत्र प्रदान गर्ने अधिकारीले अवलोकन गरी उपयुक्त परिचय-पत्र उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
- ड. प्रत्यक्ष रूपमा नदेखिने वा अवलोकन गर्ने नसकिने शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति भएका वा प्रष्ट रूपमा छुट्याउन समस्या भएका अपाङ्गता भएका व्यक्तिका हकमा स्वीकृत चिकित्सकको परामर्श समेतका आधारमा समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको सिफारिसका आधारमा परिचय पत्र वितरण गर्नु पर्नेछ ।

८. अन्य स्थानीय तहबाट परिचयपत्र वितरण गर्ने:

स्थानीय ठेगानामा बसोबास नभएका र विभिन्न अवरोध तथा शारीरिक वा मानसिक अवस्थाको गम्भीर्यताको कारण आफ्नो स्थाई वसोवास भएको स्थानीय तहमा गई अपाङ्गता परिचय-पत्र प्राप्त गर्न असमर्थ व्यक्तिहरूका लागि निजको स्थानीय बसोबास भएको स्थानको सम्बन्धित स्थानीय तहबाट परिचय-पत्र नलिएको भन्ने व्यहोराको कुनै प्रमाण पेश गरेमा दफा ५ को प्रक्रिया पुरा गरी परिचयपत्र प्रदान गरेर सम्बन्धित स्थानीय तहलाई जानकारी गराउन सक्ने छ ।

९. प्रतिलिपि सम्बन्धी व्यवस्था:

- परिचय-पत्र हराइ, नासिइ वा बिग्रिई परिचय-पत्रको प्रतिलिपि लिनु पर्ने भएमा आफ्नो स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा यथार्थ विवरण र कारण खुलाई सिफारिसका लागि निवेदन दिनु पर्दछ ।
- वडा कार्यालयले सबै व्यहोरा बुझि निवेदनको माग मनासिब देखिएमा परिचय-पत्रको प्रतिलिपि वडा कार्यालयमा राखी निवेदकले पेश गरेको सक्कल कागजात सहित सिफारिस गरी गाउँपालिकामा पठाउनु पर्दछ ।
- गाउँपालिकाले सिफारिस सहित प्राप्त भएको निवेदन अपाङ्गताको प्रकृती अनुसार सोभै वा स्थानीय समन्वय समितिको निर्णय अनुसार अपाङ्गता परिचय-पत्रको प्रतिलिपि निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

१०. यस कार्यविधीको प्रतिकूल कार्य भएमा प्रचलित कानुनमा व्यवस्था भए बमोजिम सजाय हुनेछ:

११. अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था:

- सम्बन्धित वडा कार्यालयले आफ्नो क्षेत्रमा भएका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू मध्ये परिचय-पत्र पाएका व्यक्तिहरूको अपाङ्गताको प्रकृति र गम्भीर्यता लगायत अन्य आवस्यक विवरण खुल्ने गरी नियमित रूपमा अध्यावधिक गरी त्यसको चौमासिक विवरण तयार गरी नियमित रूपमा आफ्नो गाउँपालिका तथा जिल्ला समन्वय समितिलाई समेत पठाउनु पर्दछ ।
- स्थानीय तहले परिचय-पत्र वितरण गरे पछि यसको जानकारी परिचय-पत्र प्रप्त गर्ने व्यक्तिको स्थानीय ठेगाना भएको वडा

कार्यालय लाई समेत दिनु पर्दछ ।

३. गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू तथा अपाङ्गता परिचय पत्र पाएका व्यक्तिहरूको अभिलेख राखी त्यसको चौमासिक प्रतिबेदन प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय र संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

१२. विविध:

१. बुद्धशान्ति गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रधिकार भित्र तथा बिकट तथा दुरगम गाउँहरूमा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि अपाङ्गता परिचय-पत्र लगायतका सेवा सरल तरिकाले उपलब्ध गराउन कम्तिमा बर्षमा एक पटक ती ठाँउहरूमा परिचय-पत्र वितरण सम्बन्धि घुस्ति शिविर सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।
२. यो कार्यविधि लागू हुनु अगाडी प्रप्त गरेको अपाङ्गता परिचय-पत्र बुद्धशान्ति गाउँपालिकामा बुझाई यो कार्यविधि जारी भएको मितिले १ बर्ष भित्रमा यस कार्यविधि बमोजिमको परिचय पत्र लिनुपर्नेछ । यस अधि जारी भएका परिचय पत्र एक बर्ष पछि स्वतः मान्य हुने छैन ।
३. यस कार्यविधि भएको प्रवधान अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धि ऐन र अन्य प्रचलित कानुनसँग बाझिएमा बाझिएको हद सम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।
४. अपाङ्ग परिचय-पत्र वितरण सम्बन्धि सम्बन्धमा यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएको विषयमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धि ऐन र अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।
५. अपाङ्ग परिचय -पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।
६. अपाङ्ग परिचय- पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ खारेज गरिएको छ ।

अनुसुची-१

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचय-पत्र पाउनको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू

मार्फत.....

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

मिति:-.....

विषय:-अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र पाउँ ।

महोदय,

म अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र पाउन योग्य भएकोले निम्न लिखित विवरण राखि परिचय-पत्र पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु । मैले पेश गरेको विवरण ठीक सँचो छ । भुटा ठहरेमा पञ्चलित कानुन बमोजिमको सजाय भोग्न मन्जुर छु ।

१. नामथरः

उमेरः

लिङ्गः

२. प्रदेशः

३. ठेगाना:

क. स्थायी ठेगाना: ..... पालिका, वडा नं..... टोल .....

ख. अरथायी ठेगाना: ..... पालिका, वडा नं..... टोल .....

ग. सम्पर्क टेलिफोन वा मोबाइल: .....

४. संरक्षक / अभिभावकको नामथरः ..... निवेदकको नाता .....

५. संरक्षकको सम्पर्क टेलिफोन वा मोबाइल: .....

६. नेपाल सरकारको परिभाषा र बर्णिकरण अनुसारको अपाङ्गताको प्रकार: .....

७. नेपाल सरकारको परिभाषा र बर्णिकरण अनुसार अशक्तताको आधारमा अपाङ्गताको प्रकार: .....

८. शरिरको अङ्ग, संरचना, प्रणालीमा आएको क्षतिको विवरण:

९. क्षति भएपछि दैनिक क्रियाकलापमा आएको अवरुद्ध वा सिमितताको विवरण।

१०. अपाङ्गताको कारण उपयुक्त स्थानमा चिन्ह लगाउनुहोस।

क. रोगको दिर्घ असर

ख. दुर्घटना

ग. जन्मजात

घ. सशस्त्र द्वन्द्व

ङ. वंशाणुगत कारण

च. अन्य

११. सहायक सामाग्री प्रयोग गर्नुपर्ने आवश्यकता भएको वा नभएको: उपयुक्त स्थानमा चिन्ह लगाउनुहोस।

क. भएको

ख. नभएको

१२. आवश्यकता भएको भए कस्तो प्रकारको सहायक सामाग्रीको प्रयोग गर्नुपर्नेछ।

१३. सहायक सामाग्री प्रयोग गर्ने गरेको / नगरेको: उपयुक्त स्थानमा चिन्ह लगाउनुहोस।

क. गर्ने गरेको

ख. गर्ने नगरेको

१४. सहायक सामाग्री प्रयोग गर्ने गरेको भए सामाग्रीको नाम: _____

१५. अन्य व्यक्तिको सहयोग विना आफ्ना कस्ता कस्ता दैनिक कार्य गर्न सक्नु हुन्छ।

क.

ख.

ग.

घ.

ङ.

च.

१६. अन्य व्यक्तिको सहयोग लिनु हुन्छ भने कुनकुन कामको लागि सहयोग लिनुहुन्छ

क.

ख.

ग.

घ.

ङ.

च.

१७. पछिल्लो शैक्षिक योग्यता:

क. प्राथमिक तह

ख. निम्न माध्यमिक

ग. माध्यमिक

घ. उच्च माध्यमिक

ङ. स्नातक

च. स्नातकोत्तर

छ. विद्यावारिधी तह

१८. कुनै तालिम प्राप्त गर्नु भएको भए मुख्य तालिमहरूको नाम लेख्नुहोस।

१९. हालको पेशा:

क. अध्ययन

ख. कृषि व्यवसाय

ग. स्वरोजगार

घ. अध्यापन

ङ. सरकारी सेवा

च. निजी क्षेत्रमा सेवा

छ. केही नगरेको

ज. अन्य

निवेदक

नाम थर: _____

हस्ताक्षर: _____

मिति: _____

**बुद्धशान्ति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय**

बुधबारे, झापा

१ नं. प्रदेश, नेपाल

फोटो

परिचय पत्र नम्बर :

परिचय पत्रको प्रकार :

नाम, थर : .....

ठेगाना : ..... प्रदेश झापा जिल्ला बुद्धशान्ति गा.पा. वडा नं.....

जन्म मिति : ..... नागरिकता नं. : .....

लिङ्ग : .....

अपाङ्गताको किसिम : प्रकृतिको आधारमा .....

गम्भीरता : .....

बाबु/आमा वा संरक्षकको नाम, थर :

परिचय-पत्र बाहकको दस्तखत : .....

परिचय-पत्र प्रमाणित गर्ने

नाम, थर : .....

हस्ताक्षर : .....

पद : .....

मिति : .....

“यो परिचय-पत्र कसैले पाएमा नजिकको प्रहरी कार्यालय वा स्थानीय निकायमा बुझाइदिनुहोला”

**Buddhashanti Rural Municipality
Office of the Rural Municipal Executive**

Budhabare, Jhapa
Province No. 1, Nepal

Photo

ID Card No. :

DISABILITY IDENTITY CARD

ID Card type :

Full Name of Person : .....

Address : ..... Province Jhapa District Buddhashanti Rural Municipality

Ward No. .... Date of Birth ..... Citizenship No. .....

Sex : .....

Types of Disability : On the basis of Nature .....

On the basis of Severity : .....

Father/Mother Name or Guardian .....

Signature of ID Card Holders .....

APPROVED BY

Name .....

Signature .....

Designation .....

Date .....

“If somebody finds this ID Card, please deposit this in the nearby police station or municipality office.”

अनुसूची-३

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको कार्यालयमा राखिने अभिलेखको ढाँचा

क्र.सं.:

अपाङ्गता परिचयपत्र नम्बर: ..... परिचयपत्रको प्रकार .....

१. नामथरः

२. ठेगाना: (स्थायी) प्रदेश जिल्ला: स्थानीय तहः: वडा:

३. ठेगाना: (अस्थायी) प्रदेश जिल्ला: स्थानीय तहः: वडा:

४. जन्म मिति: ५. नागरिकता नम्बर: ६. लिङ्गः

७. रक्त समूह: ८. विवाहित/अविवाहितः

९. आमाबाबु वा संरक्षकको नामथरः

१०. ठेगाना: (स्थायी) प्रदेश जिल्ला: स्थानीय तहः: वडा:

११. अपाङ्गता भएको व्यक्तिसँग नाता:

१२. पछिल्लो शैक्षिक योग्यता:

१३.

क. अध्ययनरत विद्यालय वा कलेजः

ग. पढाई सकिएकोः

१४. पेशा:

१५. अपाङ्गताको किसिमः

क. अपाङ्गताको प्रकृतिको आधारमा:

ख. अपाङ्गताको गम्भिरताको आधारमा:

१६. कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरू गर्न सकिन्छ ?

१७. कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरू गर्न सकिदैन ?

१८. सहायक सामाग्री आवश्यक पर्ने / नपर्ने ।

आवश्यक पर्ने भए के ?

१९. हाल सहायक सामाग्री पाएको / नपाएको

२०. परिचय-पत्र बहाकले प्राप्त गरेका अन्य सेवा/सुविधा

२१. परिचय-पत्र बहाकलाई आवश्यक परेका अन्य सेवा / सुविधाहरू

२२. सेवा सुविधा प्रदान गर्ने निकायः

२०८३

२३. अन्य

प्रमाणित गर्ने अधिकारीकोः

दस्तखतः

नामथरः

पदः

कार्यालयः

मितिः